

Code No. SLR-Z – 1

Seat No.	
---------------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No.

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Paper - I : Test Measurement and Evaluation in Physical Education

Day & Date : Monday, 28-4-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No.

N.B. : 1) Q. 1 should be collected within *first fifteen* minutes.

2) All questions are *compulsory*.

3) Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original question in *English*.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following :

10

1) Harvard step test is used for measuring

a) Muscular fitness

b) Cardiac fitness

c) Basic fitness

d) Physical fitness

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- 2) Roger's test measures
a) Motor educability b) Physical fitness
c) Skill ability in sports d) Minimum muscular strength
- 3) In _____ Barrow constructed general motor ability test battery.
a) 1954 b) 1956 c) 1985 d) 1976
- 4) J.C.R. test was constructed by
a) Barrow b) Newton c) Roger d) Philips
- 5) McDonald has constructed a skill test in
a) Basket ball b) Soccer c) Volley ball d) Foot ball
- 6) Coopar's 12 minute Run/Walk test measures
a) Cardiorespiratory endurance b) Speed
c) Flexibility d) Strength
- 7) The short service test is used in
a) Volley ball b) Basket ball c) Badminton d) Squash rackets

8) Johnson Basket ball ability test measures the basic skill of

- a) Shooting, Throwing and Catching
- b) Shooting, Throwing and dribbling
- c) Defence, offence and technique
- d) None of the above

9) Cornish has constructed a test of

- a) Basket ball b) Volley ball c) Hockey d) Hand ball

10) _____ had measured minimum muscular fitness.

- a) Krouse Weber b) Sarjant c) Phillips d) Oregon

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय लिहा :

१०

१) हारवर्ड स्टेप चाचणी मूळे _____ बाबीचे मापन होते.

- अ) स्नायूची क्षमता
- ब) हृदयाची क्षमता
- क) मूलभूत क्षमता
- ड) शारीरिक क्षमता

२) राजसर्वच्या कसोटीने _____ मोजतात.

- अ) कारक क्षमता
- ब) शारीरिक तंदूरुस्ती
- क) क्रीडा कौशल्य क्षमता
- ड) कमीत कमी स्नायूची ताकद

३) _____ साली बारो यांनी शारीरिक पात्रता कसोटी तयार केली.

- अ) १९५४
- ब) १९५६
- क) १९८५
- ड) १९७६

४) जे.सी.आर. चाचणी _____ यांनी तयार केली.

- अ) बारो
- ब) न्यूटन
- क) राजसर्व
- ड) फीलीप्स

५) मँकडोनाल्ड यांनी पूढील कौशल्य कसोटी तयार केली.

1

- अ) बास्केट बॉल ब) सॉकर क) व्हॉलीबॉल ड) फूटबॉल

६) कूपरची १२ मीनीट धावते/चालते चाचणी _____ चे मापन करते.

1

७) शॉर्ट सव्हीस कसोटीचा उपयोग _____ या खेलात करतात.

1

- अ) व्हॉलीबॉल ब) बास्केट बॉल क) बॅडमीन्टन ड) स्कवॅश रैकेट

८) जॉन्सनाची बास्केट बॉल क्षमता कसोटी ही _____ मूलभूत कौशल्याचे मापन करते.

A large, empty rectangular box with a black border, designed for children to draw or write in.

- अ) शूटिंग, थ्रोर्मिंग व कैचिंग

- ब) शूटिंग, थ्रोअर्निंग व डिबलरींग

- क) डीफेन्स, ऑफेन्स व टेक्नीक

- ड) वरीलपैकी एकही नाही

९) कॉर्नीश यांनी _____ खेलाची चाचणी तयार केली.

1

- अ) बास्केट बॉल ब) व्हॉलीबॉल क) हॉकी

- ડ) હંડ્બાલ

१०) _____ यांनी पाठीच्या स्नायूची क्षमतेचे मापन केले.

1

- अ) क्राउस वेबर ब) सार्जट क) फीलीपस

- ड) आरेगांन

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION

Paper – I : Test Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Monday, 28-4-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are **compulsory**.
 - 2) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read **English** question also.

2. Answer the following questions (**any one**) : 10
 - 1) Define the term test measurement and evaluation and explain the importance of test, measurement and evaluation in physical education.
 - 2) Write Cozen's Athletic Ability Test.
3. Answer the following questions (**any one**) : 10
 - 1) Explain Iowa-Brace Test.
 - 2) Explain national physical fitness programme.
4. Write in brief : 8
 - 1) Surjent strength test
 - 2) Goal shooting test in Hockey.
5. Write in brief : 12
 - 1) Knowledge and Skill Test
 - 2) Tuttle Pulse Ratio Test
 - 3) Krus Weber Test.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :	१०
१) कसोटी, मापन आणि मुल्यमापन या संज्ञा स्पष्ट करून शारीरिक शिक्षणातील कसोटी, मापन आणि मुल्यमापनाचे महत्व स्पष्ट करा.	
२) कोझेन यांचे खेलाईचे सामर्थ्य परिक्षण कसोटी सविस्तर लिहा.	
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :	१०
१) इवोवा ब्रेस परिक्षण चाचणी सविस्तर लिहा.	
२) राष्ट्रीय शारीरिक क्षमता परिक्षण कार्यक्रम सविस्तर लिहा.	
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :	८
१) सार्जट शक्ति परिक्षण	
२) हॉकीतील गोल शूटिंग परिक्षण.	
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	१२
१) ज्ञान आणि क्रीडा कौशल्य चाचणी.	
२) त्थटल यांची नाडीच्या ठोक्याच्या प्रमाणतेचे परिक्षण	
३) क्रुस वेबर शक्ति परिक्षण.	
-

Code No. SLR-Z – 16

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____	Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____		Code No.

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Yoga (Paper No. – XVI)

Day & Date : Wednesday, 7-5-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Total Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No.

- N.B. :**
- I) Question No. 1 answer sheet shall be collected within **first fifteen minutes**.
 - II) All questions are **compulsory**.
 - III) The candidate should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative **10**

I) The type of sudhikriya _____

a) Yam

b) Asana

c) Pratiyahar

d) Tratak

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

IX) _____ interpreted yoga means Samadhi.

- a) Ayyangar
- b) Maharshi Vyas
- c) Shankaracharya
- d) Patanjali

X) The Sanskrit word ‘Yoga’ is made from

- a) Yaj
- b) Moksh
- c) Karmsu
- d) None of these

मराठी रूपांतर

1. योग पर्याय निवडा :

10

I) शुद्धीक्रीयाचा प्रकार _____ होय.

- अ) यम
- ब) आसन
- क) प्रत्याहार
- ड) त्रानक

II) एखाद्या गोष्टीवर कांही काळाकरीता चिंत एकाग्र करणे म्हणजे _____ होय.

- अ) समाधी
- ब) ध्यान
- क) धारणा
- ड) या पैकी नाही

III) आसन हे पतंजलीच्या अष्टांग योगाचे _____ अंग आहे.

- अ) पहिले
- ब) दुसरे
- क) तिसरे
- ड) चौथे

IV) भगवतगीतेत योगाचा _____ प्रकार आहे.

- अ) कर्मयोग
- ब) ध्यानयोग
- क) भक्तीयोग
- ड) वरील सर्व

V) योगातील बहिरंग व अंतरंग यांना जोडणारा दुवा म्हणजे _____ होय.

- अ) प्रत्याहार
- ब) प्राणायाम
- क) आसन
- ड) वरील सर्व

VI) कैवल्यधामची स्थापना _____ यांनी केली.

- अ) अय्यंगार
- ब) शंकराचार्य
- क) महर्षी व्यास
- ड) कैवल्यानंद

VII) प्राणायामामध्ये _____ अंगाचा समावेश होतो.

- अ) पूरक
- ब) कुंभक
- क) रेचक
- ड) वरील सर्व

VIII) अष्टांग योगातील _____ हे शरीरा संबंधी अंग आहे.

A simple rectangular outline with a black border, intended for a child to draw or write in.

IX) _____ यांच्या मतानुसार योग म्हणजे समाधि.

A large, empty rectangular box with a black border, intended for children to draw or write in.

X) योग संस्कृत शब्द _____ या धातू पासून बनला आहे.

1

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Yoga (Paper No. – XVI)

Day and Date : Wednesday, 7-5-2014

Max. Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** I) All questions are **compulsory**.
II) The candidate should read the original questions in **English**.

2. Answer the following questions (**any one**) : 10

- I) Explain in detail Hatyoga and Rajayog.
- II) What is meant by Pranayam ? Explain its importance, what prevention should be taken while doing Pranayam ?

3. Answer the following questions (**any one**) : 10

- I) Which are the different school of yoga ? Explain in brief Ashtang yog.
- II) Describe the physiological significance of Bandhas and Mudras.

4. Answer the following question in brief : 8

- I) Dhayan yog
- II) Sports and yoga.

5. Answer the following question in brief : 12

- I) Pranayam
- II) Explain Pratyahar
- III) Yoga and Flexibility

मराठी रूपांतर

- 2. खालील प्रश्नांचे उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :** **10**
- I) हठयोग आणि राजयोग सविस्तर स्पष्ट करा.
 - II) प्राणायाम म्हणजे काय ? प्राणायामाचे महत्व सांगून, प्राणायाम करताना कोणती दक्षता घेतली पाहिजे ?
- 3. खालील प्रश्नांचे उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :** **10**
- I) योगाचे विविध संप्रदाय (पंथ) कोणते ? अष्टांग योग थोडक्यात स्पष्ट करा.
 - II) बंध आणि मुद्रांचे शरीर वैज्ञानिक महत्व स्पष्ट करा.
- 4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तरे लिहा :** **8**
- I) ध्यान योग
 - II) क्रीडाक्षेत्र आणि योगा.
- 5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :** **12**
- I) प्राणायाम
 - II) प्रत्याहार स्पष्ट करा
 - III) योग आणि लवचिकता.
-

Code No. SLR-Z – 7

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No. _____

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION (Paper – VII)

Scientific Principles of Training in Games and Sports

Day & Date : Monday, 5-5-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No. _____
Signature of Examiner			

- N.B. :** 1) Question No. 1 will be completed within 15 minutes.
2) All questions are compulsory.
3) The candidates who intend to write the answer in Marathi are advised to read the original questions in English.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative.

10

- 1) Best method of develop flexibility is
a) Ballistic method
b) Slow method
c) Slow stretching and holding method
d) None of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

2) _____ is a combination of strength and speed abilities.

- a) Strength endurance
- b) Explosive strength
- c) Both a and b
- d) None of these

3) Internal training method is introduced by

- a) Morgan
- b) Reindall
- c) Herbert
- d) None of these

4) Fartlek training was first devised and adopted in

- a) Sweden
- b) England
- c) India
- d) None of these

5) Strength endurance can be developed with

- a) Plyometric exercise
- b) Medicine ball exercise
- c) Circuit training
- d) None of these

6) Stretching exercise with the help of partner is example of

- a) Active flexibility
- b) Weight training
- c) Passive flexibility
- d) None of these

7) From general point of view we can have _____ type of speed ability.

- a) Five
- b) Two
- c) Three
- d) One

8) The ability to overcome resistance with high speed is known as

- a) Explosive strength
- b) Speed
- c) Agility
- d) Flexibility

9) Flexibility is of _____ types.

- a) Three b) Two c) Five d) All of these

10) Interval training is used for the development of

- a) Flexibility b) Agility
c) Explosive strength d) Endurance

मराठी रूपांतर

१. अचूक उत्तरे लिहा :

१०

१) लवचिकता वाढविण्याची मुख्य पद्धत म्हणजे

- अ) बॅलीस्टिक पद्धत ब) हळूवार पद्धत
क) हळूवार स्ट्रेच करणे व पकडणे पद्धत ड) यापैकी नाही

२) _____ हे ताकत आणि गती यांचे एकत्रीकरण होय.

- अ) ताकतीचा दमदारपणा ब) स्फोटक ताकत
क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही

३) मध्यांतर प्रशिक्षणाची ओलखा _____ यांनी करून दिली.

- अ) मॉर्गन ब) रेनडॉल क) हरबर्ट ड) यापैकी नाही

४) फार्टलेक प्रशिक्षणाचा शोध आणि स्विकार पहिल्यांदा _____ येथे केला.

- अ) स्विडन ब) इंग्लंड क) भारत ड) यापैकी नाही

५) ताकतीचा दमदारपणा _____ ने विकसीत केला जातो.

- अ) प्लायोमेट्रिक व्यायाम ब) मेडिसन बॉलचे व्यायाम
क) चक्रिय प्रशिक्षण ड) यापैकी नाही

६) जोडीदाराच्या साह्याने स्ट्रेचिंग व्यायम करणे हे _____ चे उदाहरण आहे.

अ) अँकटिव्ह लवचिकता	ब) वेट ट्रेनिंग
क) पॅसिव्ह लवचिकता	ड) यापैकी नाही

७) सर्व सामान्य दृष्टीने गती क्षमतेचे _____ प्रकार आहेत.

अ) पाच	ब) दोन	क) तीन	ड) चार

८) प्रतिरोधावर गतीने मात करून येण्याची क्षमता म्हणजे

अ) स्फोटक ताकत	ब) गती
क) दिशामुखता	ड) लवचिकता

९) लवचिकतेचे _____ प्रकार पडतात.

अ) तीन	ब) दोन	क) पाच	ड) वरील सर्व

१०) मध्यान्ह (इंटरव्हल) प्रशिक्षणाचा उपयोग _____ च्या विकासासाठी आहे.

अ) लवचिकता	ब) चपलता
क) स्फोटक शक्ती	ड) दमदारपणा

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION (Paper – VII)
Scientific Principles of Training in Games and Sports

Day and Date : Monday, 5-5-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- N.B. :**
- 1) All questions are **compulsory**.
 - 3) The candidates should read the original question in **English**.

2. Answer the following questions (**any one**) : 10
- 1) What is training load ? Explain the adaptation process and condition of adaptation.
 - 2) Explain the different methods of Endurance Training.
3. Answer the following question (**any one**) : 10
- 1) Explain process of sports performance.
 - 2) Explain symptoms of over load.
4. Answer the following question in brief : 8
- 1) Types of flexibility.
 - 2) Circuit training.
5. Answer the following question in brief : 12
- 1) Importance of co-ordinative ability.
 - 2) Weight training.
 - 3) Need of sports training.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) प्रशिक्षण भार म्हणजे काय ? भाराची जुळणी आणि भार जुळणी कोणत्या परिस्थितीत होते स्पष्ट करा ?
 - २) दम विकसित करण्याच्या निरनिराल्या पद्धती स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) क्रीडा प्राविष्याच्या प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 - २) ज्यादा भाराचे (over load) चे लक्षणे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा: ८
- १) लवचिकतेचे प्रकार.
 - २) सरक्यूट ट्रेनिंग.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) समन्वय क्षमतेचे महत्व.
 - २) वेट ट्रेनिंग.
 - ३) क्रीडा प्रशिक्षणाची गरज.
-

Code No. SLR-Z – 10

Seat No.	
---------------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____	Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____		Code No. _____

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Paper – X : Exercise Physiology

Day & Date : Wednesday, 30-4-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____ **Language of Answer** _____

Examination _____ **Paper No.** _____

Subject _____ **Section** _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only

Signature of Examiner	_____ (Paper - _____)		Code No.

N.B. : I) Question No. 1 answer sheet shall be collect within **first fifteen** minutes.
II) **All** questions are **compulsory**.
III) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- II) The study internal changes in different system of our body after exercises is called
a) Anatomy b) Kinesiology c) Physiology d) None of these
- III) The process of ATP is produce in the
a) Heart b) Lungs c) Bone d) Muscle cell
- IV) Blood pressure in measured through
a) Sphygmomanometer b) Spirometer
c) Manometer d) None of these
- V) _____ is the enzyme in saliva.
a) Lipase b) Trypsin c) Tyalin d) None of these
- VI) Tyalin saliva transforms carbohydrates in
a) Maltose b) Glucose c) Lactose d) Sucrose
- VII) _____ instrument used in measuring the vital capacity.
a) Spirometer b) Sphygmomanometer
c) Manometer d) None of these
- VIII) Heart draws out how much blood in a minute of rest time it is called
a) stroke volume b) vital capacity
c) cardiac output d) none of these

IX) Deep body temperature is normally _____

- a) 80° – 90° F
- b) 98° – 99° F
- c) 86° – 87° F
- d) 96° – 97° F

X) The cover of Myofibrils is called _____

- a) Sarcolemma
- b) Connective tissue
- c) Indomycin
- d) None of these

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

I) एका मिनीटातील कार्डियाक विरोधाभासांच्या संखेला _____ म्हणतात.

- अ) हाटरेट
- ब) रेस्पिरेट्री रेट
- क) अ व ब
- ड) यापैकी नाही

II) व्यायामामुळे आपल्या शरीरातील निरनिराळ्या संस्थामध्ये अंतर्गत बदल होतात त्या अभ्यास करणाऱ्या शास्त्राला _____ म्हणतात.

- अ) अँनाटॉमी
- ब) किनिशॉलाजी
- क) फिजीयोलॉजी
- ड) यापैकी नाही

III) ए.टी.पी. ची प्रक्रिया _____ मधून निर्माण होते.

- अ) हार्ट
- ब) लँग्ज
- क) बोन
- ड) मसल सेल

IV) रक्तदाब _____ साधनाने मोजतात.

- अ) स्फीग्मोमॅनोमीटर
- ब) स्पायरोमीटर
- क) मॅनोमीटर
- ड) यापैकी नाही

V) लाळेमध्ये _____ पाचकरस असतो.

- अ) लायपेज
- ब) ट्रीपसीन
- क) टायलीन
- ड) यापैकी नाही

VI) लाळेतील टायलीन नावाच्या पाचक रसामुळे पिष्टमय पदार्थाचे _____ शर्करेमध्ये रूपांतर होते.

- अ) मालटोज
- ब) ग्लुकोज
- क) लॅक्टोज
- ड) सँक्रोज

VII) फुफुसाची श्वसनक्षमता _____ साधनाने मोजतात.

- अ) स्पायरोमीटर
- ब) स्फीग्मोमॅनोमीटर
- क) मॅनोमीटर
- ड) यापैकी नाही

VIII) विश्रांतीच्या वेळी हृदय एका मिनीटात कीती रक्त बाहेर टाकते त्या प्रमाणाला _____ म्हणतात.

- अ) स्ट्रोक व्हाल्यूम
- ब) व्हायटल कपॉसिटी
- क) कार्डियाक आवुटपुट
- ड) यापैकी नाही

IX) सर्वसामान्य शरीराचे तपमान

- अ) $80^\circ - 90^\circ F$
- ब) $98^\circ - 99^\circ F$
- क) $86^\circ - 87^\circ F$
- ड) $96^\circ - 97^\circ F$

X) मायोफायब्रीलच्या आवरणाला _____ म्हणतात.

- अ) सारकोलेमा
- ब) कनेकटीव्ह टिशू
- क) इंडोमायसीन
- ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper – X : Exercise Physiology

Day and Date : Wednesday, 30-4-2014

Max. Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
I) Write the effect of exercises on digestive system.
II) Explain in detail the auto-regulation of heart during rest and during exercises.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
I) Write effect of exercises on muscular system.
II) What is meant by anatomy and physiology and write the importance of physiology of exercises.
4. Answer the following question in brief : **8**
I) Warming up
II) Cardiac out put.
5. Answer the following question in brief : **12**
I) Temperature regulation
II) Second wind
III) Vital capacity.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही **एक**) : **१०**
I) पचनसंस्थेवर व्यायामाचा होणारा परिणाम लिहा.
II) विश्रांतीच्या वेळी व व्यायामाच्या वेळी हृदय गतीचे स्वनियंत्रण कसे होते त्याचे वर्णन करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) व्यायामाचा स्नायू संस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
II) शरीरशास्त्र व शरीर क्रियाशास्त्राचा अर्थ सांगून व्यायामाचे शरीर क्रियाशास्त्राचे महत्व लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) उत्तेजक व्यायाम
II) हृदयातून होणारे वहन.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) उष्णता नियंत्रण प्रक्रिया
II) दुख्यम श्वसन
III) श्वसन क्षमता.
-

Code No. SLR-Z – 11

**Seat
No.**

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____

For Office Use Only

Seat No. in words _____

Code No.

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Research Process in Physical Education (Paper – XI)

Day & Date : Saturday, 3-5-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No.

- Instructions :**
- 1) Question No. 1 answer sheet shall be collected within **first fifteen minutes**
 - 2) **All questions are compulsory.**
 - 3) The candidates should read the original questions in English.

MCQ/Objective Type Question Paper

Duration : 15 Minutes

1. Choose the correct alternative.

Marks : 10

1) _____ research present and attempts to determine the status of the phenomenal under investigation.

a) Survey

b) Historical

c) Philosophical

d) Experimental

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

2) _____ questionnaire calls for free response in the respondent's own words.

- a) Open form questionnaire
- b) Close from questionnaire
- c) Both a & b
- d) None of these

3) _____ research aims to find out new knowledge which has more or less theoretical orientation and use.

- a) Action
- b) Applied
- c) Pure
- d) None of these

4) Historical data are usually classified into _____ main categories.

- a) One
- b) Three
- c) Six
- d) Two

5) _____ is a method of exploring and analyzing the life of a social unit be that unit a person, a family, cultural group or even an entire community.

- a) Survey method
- b) Historical method
- c) Experimental method
- d) Case study

6) _____ is a small proportion of the population that is selected for observation and analysis.

- a) A sample
- b) Observation
- c) Interview
- d) Question

7) Primary and secondary sources comes in _____ research.

- a) Survey
- b) Experimental
- c) Historical
- d) None of these

8) Research proposal is also called as

- a) Letter
- b) Synopsis
- c) Abstract
- d) All of these

9) There will not be any significant difference in fitness between foot-ball and
Basket ball player is the example of

- a) Non directional hypothesis
- b) Directional hypothesis
- c) Null hypothesis
- d) All of these

10) _____ sources are eye witness accounts.

- a) Secondary
- b) Primary
- c) Primary and Secondary
- d) None of these

मराठी रूपांतर

1. अचुक पर्याय निवडा.

10

1) _____ संशोधन हे शोधन तपासणीद्वारे एखाद्या घटनाचा दर्जा निश्चित करण्याचा प्रयत्न व
सादरीकरण करते.

- अ) सर्वेक्षण
- ब) ऐतीहासीक
- क) तत्वज्ञानीक
- ड) प्रायोगिक

2) _____ प्रश्नावलीत प्रतिसादकाच्या स्वतःच्या शब्दात मुक्त प्रतिसाद दिला जातो.

- अ) मुक्त प्रश्न
- ब) बंदिस्त प्रश्न
- क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही

3) _____ संशोधन नवीन ज्ञान शोधुन काढते त्याचा कमी जास्त उद्बोधनात वापर असतो.

- अ) कृतीयुक्त
- ब) उपयोजित
- क) शुद्ध
- ड) यापैकी नाही

4) ऐतिहासीक माहिती _____ प्रकारात वर्गीकरण केली जाते.

1

5) _____ ही पद्धती एखाद्या सामाजिक घटकाच्या जीवनाचा शोध व विश्लेषण करते त्यात व्यक्ती, कुटुंब, सांस्कृतीक गट किंवा संपूर्ण समाज यांचा समावेश होतो.

1

6) निरीक्षण आणि पृथ्यकरण करण्यासाठी संपुर्ण जनसंख्येतील लहान प्रमाण म्हणजे होय.

1

- अ) नमूना ब) निरीक्षण क) मुलाखत ड) प्रश्न

7) प्राथमिक आणि दुय्यम साधने हे _____ संशोधनात येतात.

1

8) संशोधनाच्या आराखडयाला _____ असे म्हणतात.

1

9) फुटबॉल खेळाडू व बास्केटबॉल खेळाडू यांच्या तंदुरुस्तीत फारसा फरक नाही हे उदाहरण _____ यांचे आहे.

1

10) _____ ही प्रत्यक्ष साथीदार आहेत.

1

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Research Process in Physical Education (Paper – XI)

Day and Date : Saturday, 3-5-2014

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following (any one) :	10
1) Write meaning of research. Explain need and importance of research in physical education.	
2) What do you mean by research ? Explain scope of research of physical education.	
3. Answer the following (any one).	10
1) Give research proposal in which you are instructed.	
2) Explain any two tools of research in phy.education.	
4. Answer the following in brief.	8
1) Hypothesis	
2) Library technique.	
5. Answer the following in brief.	12
1) Case study	
2) Applied research	
3) Criteria in selecting the research problem.	

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). **10**
- 1) संशोधनाचा अर्थ लिहा. शारीरिक शिक्षणात संशोधनाची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
 - 2) संशोधन म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणात संशोधनाची व्याप्ती काय आहे ते लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(कोणतेही एक) **10**
- 1) तुम्हाला आवड असलेल्या क्षेत्रामध्ये तुम्ही संशोधनाचा आराखडा तयार करा.
 - 2) शारीरिक शिक्षण क्षेत्रात संशोधनाची दोन साधने स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **8**
- 1) गृहितके
 - 2) लायब्ररी तंत्र.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **12**
- 1) व्यक्तिगत अभ्यास
 - 2) उपयोजित संशोधन
 - 3) संशोधन समस्या निवडण्याचे निकष.
-

Code No. SLR-Z – 12

Seat No.	
---------------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No.

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Information Technology (Paper – XII)

Day & Date : Tuesday, 6-5-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks - _____	Out of _____	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner _____		(Paper - _____)	Code No.

Instructions : I) Q. No. 1 shall be collected with in first **fifteen** minutes.

II) **All** questions are **compulsory**.

III) Candidates should read the original question in English.

MCQ/Objective Type Question Paper

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer

I) _____ is the most popular internet activity.

a) Shopping

b) Entertainment

c) Communication

d) Searching

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- II) Unwanted e-mails are called []
a) Junk b) Spam c) Flame d) Lurk

III) Numbers and formulas entered in a cell are called []
a) Labels b) Numeric entries
c) Intersection d) Text

IV) From F1 to F12 keys are called []
a) Alphanumeric keys b) Numeric keys
c) Function keys d) Special keys

V) The monitor is also known as []
a) CPU b) VDU
c) VDO d) DVD

VI) Which shortcut key used paste the document in Ms word ? []
a) Ctrl + S b) Ctrl + A
c) Ctrl + V d) Ctrl + C

VII) _____ is made for direct user software. []
a) Application software b) System software
c) Both d) None of these

VIII) _____ is a input devices. []
a) Printer b) Joystick
c) Plotter d) Monitor

IX) In e-mail 'e' means ?

a) Easy	b) Electric
c) Electronic	d) Education

X) _____ is used to search on internet.

a) Search engine	b) Website
c) E-mail	d) Word

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा

10

I) _____ ही इंटरनेट अँकटीव्हिटी सर्वात लोकप्रिय आहे.

अ) शॉर्पिंग	ब) एंटरटेनमेंट
क) कम्युनिकेशन	ड) सर्चिंग

II) अनावश्यक ई-मेल्स _____ म्हणतात.

अ) जंक	ब) स्पॅम	क) फ्लेम	ड) लर्क

III) आकडे आणि सुत्रे सेल मध्ये घालतात त्यात _____ म्हणतात.

अ) लेबल्स	ब) न्युमरिक एन्ट्रीज
क) इंटरसेक्शन	ड) टेक्स्ट

IV) एफ. १ ते एफ. १२ या किंज ला _____ किंज म्हणतात.

अ) अल्फान्युमरिक किंज	ब) न्युमरिक किंज
क) फंक्शन किंज	ड) स्पेशल किंज

V) मॉनिटरला _____ नावाने ओळखले जाते

अ) सीपीयु	ब) व्हीडीयु
क) व्हीडीओ	ड) डीव्हीडी

VI) एम. एस. वर्ड मध्ये मजकूर पेस्ट करण्यासाठी _____ शार्ट कि. वापरतात.

A large, empty rectangular box with a black border, designed for children to draw or write in.

- அ) Ctrl-S ப) Ctrl-A க) Ctrl-V ட) Ctrl-C

VII) _____ हे थेट वापर करण्यासाठी तयार केलेले सॉफ्टवेअर आहे.

1

VIII) _____ हे इंनपृष्ठ डिवार्ईसू आहे.

1

|X) ઈ-મેલ મધ્યે ‘ઈ’ મ્હણજે

1

- ਅ) ਈਡੀ ਬ) ਇਲੇਕਟੀਕ ਕ) ਇਲੇਕਟੋਨਿਕ ਫ) ਏਜ਼ਯਕੇਸ਼ਨ

X) इंटरनेट वर काही शोधण्यासाठी _____ वापरतात.

1

- अ) सर्च इंजीन ब) वेबसाईट क) ई-मेल ड) वर्ड

**Seat
No.**

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Information Technology (Paper – XII)

Day and Date : Tuesday, 6-5-2014 Marks : 40
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : 10

 - I) What is meant by computer, explain components of hardware ?
 - II) What do you mean by application software ?

3. Answer the following question (**any one**). 10

 - I) Explain the use of information technology in physical in physical education research.
 - II) Explain the M.S. office and Excel.

4. Answer the following questions in brief. 8

 - I) List the output devices
 - II) Need and importance and information technology.

5. Answer the following questions in brief. 12

 - I) Steps of e. mail
 - II) Computer case
 - III) Type of network

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **10**
- I) संगणक म्हणजे काय ते सांगून हार्डवेअरचे घटक स्पष्ट करा.
- II) ऑप्लिकेशन सॉफ्टवेअर म्हणजे काय ?
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक). **10**
- I) शारीरिक शिक्षण संशोधनात माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोग कसा होतो ते स्पष्ट करा.
- II) एम. एस ऑफीस आणि एक्सेल स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **8**
- I) आवुटपुट डिवाईसची यादी करा.
- II) माहिती तंत्रज्ञानाची गरज आणि महत्व
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **12**
- I) ई-मेलचे टप्पे
- II) संगणकाची निगा
- III) नेटवर्कचे प्रकार

Code No. SLR-Z – 13

**Seat
No.**

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____	Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____		Code No. _____

M.P.Ed. (Part - II) (Semester – IV) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION (Paper - XIII)

Sociology of Sports

Day & Date : Tuesday, 29-4-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____ **Language of Answer** _____
Examination _____ **Paper No.** _____
Subject _____ **Section** _____

Marks -	Out of	Examination _____

Signature of Examiner		_____ (Paper - _____)
For Office Use Only		
Code No.		

N.B. :

- 1) Q.No. 1 should be collected within first **fifteen** minutes.
- 2) **All** questions are **compulsory**.
- 3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following. 10

1) _____ is a field of study was a multinational panel of the International Council of Sport and Physical Education.

a) Sports psychology b) Sport sociology
c) Anatomy d) All of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- 8) The physical education teacher requires _____ knowledge to know the way of effective teaching. _____

a) Class psychology b) Class group behaviour
c) Both a and b d) None of these

9) According to sociologists, education means _____

a) Adjustment b) Socialization
c) Interaction d) Development

10) There are _____ level of sports social level organization. _____

a) 4 b) 5 c) 6 d) 7

मराठी रूपांतर

- १०
१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय लिहा.
- १) आंतरराष्ट्रीय क्रीडा आणि शरीरिक शिक्षण परिसदेचे बहुराष्ट्रीय पथक क्षेत्रातील अभ्यास म्हणजे _____
- अ) क्रीडा मानसशास्त्र
- ब) क्रीडा समाजशास्त्र
- क) शरीररचनाशास्त्र
- ड) वरिल सर्व
- २) आपण राहल असलेल्या _____ घटकाशी खेळाचा संबंध आहे.
- अ) समाज
- ब) संस्कृती
- क) समाज व संस्कृती
- ड) यापैकी नाही
- ३) प्रत्येक संघटन ही प्रथा, नियम, आणि वापर प्रस्थापित केलेल्या नियमावर चालले अशा नियमास
- किंवा संचास _____ म्हणतात.
- अ) संस्था
- ब) क्लब
- क) अ आणि ब
- ड) यापैकी नाही
- ४) समाजिकरण हे समाज व _____ च्या व्यक्तिगत वारसावर अवलंबून असते.
- अ) मानसशास्त्रीय वारस
- ब) सांस्कृतीक वारसा
- क) अ आणि ब दोन्ही
- ड) यापैकी नाही

५) जो माणसे एकत्रित येवून एक विचार करतात किंवा एक भावना अनुभवतात त्याला समूह म्हणतात अशी त्याच्या _____ ने केली.

६) समाजमिती तंत्राचा वापर _____ ने केला आहे.

७) क्रीडा समाजशास्त्र _____ अभ्यासावर भर देणे.

८) प्रभावी अध्यापनाचे मार्ग आखण्याकरता शारीरिक शिक्षण शिक्षकाला _____ चे सान
असावे.

९) समाज शास्त्रज्ञांच्या मते शिक्षण म्हणजे _____ होय.

१०) क्रीडा सामाजिक स्तर संस्थेच्या _____ पातळ्या आहेत.

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XIII)
Sociology of Sports

Day and Date : Tuesday, 29-4-2014

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions: 1) All questions are **compulsory**.

2) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.

2. Answer the following questions (**any one**) : 10
- 1) What are the role of social institution ? Narrate their role in socialisation of children.
 - 2) What do you mean group dynamic ? Explain types of group.
3. Answer the following questions (**any one**) : 10
- 1) Explain in detail women in sports participation.
 - 2) Is there any prominent role of country's politics in the development of game and sports ? Explain your views.
4. Answer the following questions in brief. 8
- 1) Democratization in sports.
 - 2) Social organization group.
5. Answer the following questions in brief. 12
- 1) Socialization through sports.
 - 2) Effects of commercialization of sports status.
 - 3) Media and sports.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- १) सामाजिक संस्था मुलांचे सामाजिकरण कसे करतात हे कथन करा ?
 - २) समुहगतीमान म्हणजे काय ? समुहगतीमानाचे प्रकार सविस्तर लिहा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- १) महिलांचा क्रीडा मध्ये सहभाग सविस्तर लिहा.
 - २) क्रीडा व खेल यांच्या विकासाकरीता प्रत्येक राष्ट्राची असणारी काही तत्वे असतात ती स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) क्रीडा प्रकारातील लोकशाही
 - २) सामाजिक संस्था.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) क्रीडा माध्यमातून सामाजिकीकरण
 - २) क्रीडा व्यावसायिकेलेचा क्रीडेतुन मान
 - ३) प्रसारमाध्यमे व क्रीडा.
-

Code No. SLR-Z – 14

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No. _____

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Paper – XIV : Health Education

Day & Date : Friday, 2-5-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No. _____
Signature of Examiner			

- N.B.:** I) Question No. 1 shall be collected within **first fifteen minutes**.
II) **All questions are compulsory.**
III) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

I) HIV virus causes _____

a) AIDS

b) T.B.

c) Hepatitis

d) None of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

VIII) Heredity depends upon _____

- a) Environment
- b) Habits
- c) Geans
- d) None of these

IX) _____ disease is caused by biting mosquitoes.

- a) T.B.
- b) Diabetes
- c) Malaria
- d) None of these

X) Deficiency of vitamin 'D' causes _____

- a) Rickets
- b) Scurvy
- c) Night blindness
- d) None of these

मराठी रूपांतर

I. योग्य पर्याय निवडा.

१०

I) एच.आय.ब्ही. विषाणूपासून _____ रोग होतो.

- अ) एड्स
- ब) टी.बी.
- क) कावीळ
- ड) यापैकी नाही

II) जागतिक आरोग्य संघटनेचे कार्यालय _____ ठिकाणी आहे.

- अ) डेन्मार्क
- ब) स्वीडन
- क) अमेरिका
- ड) जिनेब्रा

III) खेळाडूला दररोज _____ कॅलरीजची गरज आहे.

- अ) ४०००
- ब) २०००
- क) १०००
- ड) ५०००

IV) प्रत्यक्ष संबंधाद्वारे हेपॅटिटिसचे _____ विषाणू पसरतात.

- अ) हेपॅटिटिस - ए
- ब) हेपॅटिटिस - बी
- क) हेपॅटिटिस - क
- ड) हेपॅटिटिस - ड

V) _____ या पदार्थामध्ये प्रथिने आढळत नाहीत.

- अ) अंडे
- ब) तेल
- क) दूध
- ड) मासे

VI) पाण्याचे कार्य _____ होय.

अ) अन्नाचे पचन होण्यासाठी ब) रक्ताभिसरणासाठी

क) शरीराचे तापमान संतुलीत ठेवण्यासाठी ड) वरील सर्व

VII) कार्बोहाइड्रेट हा महत्वाचा घटक _____ साठी उपयुक्त आहे.

अ) दीर्घ अंतर धावणे ब) कॅरम

क) बुद्धीबल ड) यापैकी नाही

VIII) अनुवंशिकता हि _____ वर अवलंबून असते.

अ) वातावरण ब) सवयी

क) जिन्स ड) यापैकी नाही

IX) _____ हा रोग डासांच्या चावण्याने होतो.

अ) क्षयरोग ब) मधुमेह

क) हिवताप ड) यापैकी नाही

X) ‘ड’ जीवनसत्त्वाच्या अभावामुळे _____ रोग होतो.

अ) मुडदूस ब) स्कवर्ही

क) रातआंधळेपणा ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XIV : Health Education

Day and Date : Friday, 2-5-2014 . Marks : 40
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

N.B.: I) All questions are compulsory.
II) The candidates should read the original questions in English.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the Health problem in India.
 - II) Explain the importance of medical examination in school health programme.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Define the term of health education and explain the effect of heredity and environment on health.
 - II) Explain the concept of health and fitness.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) How will you make prevention of diabetes ?
 - II) Prevention of heart disease.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Importance of playgrounds and parks in community health.
 - II) Drugs and threats of smoking.
 - III) AIDS.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणत्याही एक) : १०
- I) भारतातील आरोग्य समस्या स्पष्ट करा.
 - II) शालेय आरोग्य कार्यक्रमात वैद्यकीय तपासणीचे महत्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या सांगून आरोग्यावर अनुवंशिकता व पर्यावरणाचा काय परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.
 - II) आरोग्य आणी शारीरिक सुदृढता स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : ८
- I) मधुमेहाचे प्रतिबंध तुम्ही कसे कराल.
 - II) हृदयरोगाचे प्रतिबंध.
५. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : १२
- I) सामाजिक आरोग्यात क्रीडांगण आणि उद्यानाचे महत्व.
 - II) मादक द्रव्य आणि धुम्रपानाचे धोके.
 - III) एड्स.

Code No. SLR-Z – 15

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No.

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Sports Medicine and Physiotherapy (Paper – XV)

Day & Date : Monday, 5-5-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No.

N.B. : 1) Q. No. 1 should be collected within First **Fifteen minutes.**

2) All questions are **compulsory.**

3) Candidates who intend to write answer in the **Marathi are advised to read the original question in **English**.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following :

10

1) Where was the Federation of sports medicine established ?

- a) England b) America c) Switzerland d) None of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- 2) The use of anabolic steroids cause the
 a) Masculinization of female b) Decreases the ammonia percentage
 c) Insomnia d) None of these
- 3) Green stick fracture generally occurs among
 a) Female b) Young sportsman
 c) Children d) None of these
- 4) Which of the joint from the following can be dislocated ?
 a) Hinge joint b) Ball and socket joint
 c) Gliding joint d) None of these
- 5) Elecrocardiography is used to study
 a) Function of lungs b) Muscular endurance
 c) Function of heart d) None of these
- 6) Sprain is an injury to
 a) connective tissue b) bone
 c) muscle d) ligament
- 7) Flow of blood in capillaries is increased by
 a) Ultra violet b) Infrared lamp
 c) Heat thearapy d) None of these

8) _____ method is used to increase blood thearpy.

- a) Heat thearpy
- b) Short wave thearpy
- c) Higdro thearpy
- d) None of these

9) Which was the following exercises are beneficial for heart patients ?

- a) Seated exercise
- b) Gym exercise
- c) Yogasanas
- d) None of these

10) The Indian Association of Sports Medicine was established

- a) 1970
- b) 1972
- c) 1971
- d) 1973

मराठी रूपांतर

1. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय लिहा.

१०

१) फेडरेशन ऑफ स्पोर्ट्स मेडीसनची स्थापना कोठे झाली ?

- अ) इंग्लंड
- ब) अमेरीका
- क) स्वित्सलँड
- ड) यापैकी नाही

२) अऱ्नोबॉलिक स्ट्रेरॉइड घेतल्याने _____ परीणाम होतो.

- अ) स्त्रीयांचे शरीर पुरुषी बनते
- ब) आमोनियाचे प्रमाण कमी होते
- क) निद्रानाश होतो
- ड) यापैकी नाही

३) ग्रीन स्टीक फ्रॅक्चर हा अस्थि भंगाचा प्रकार प्रामुख्याने कोणामध्ये आढळतो ?

- अ) स्त्रीया
- ब) तरुण खेळाडू
- क) लहान मुळे
- ड) यापैकी नाही

४) शरीर रचनेत कोणत्या प्रकारच्या साध्यांमध्ये सांधा निखळला जातो ?

- अ) बिजागिरीचा सांधा
- ब) उखलीचा सांधा
- क) सरकता सांधा
- ड) यापैकी नाही

५) इलेक्ट्रोकार्डीओग्राफी _____ च्या अभ्यासासाठी वापरतात.

६) लचक ही जखम _____ संबंधीत आहे.

७) रक्तकेशवाहिन्यातील रक्तप्रवाह _____ मुळे वाढविला जातो.

८) _____ पद्धती रक्ताभिसरण वाढविण्यासाठी वापरली जाते.

९) हृदयविकार रुणासाठी कोणता प्रकारचे व्यायाम देणे अवश्यक आहे ?

१०) भारतीय क्रीडावैद्यकीय संघटनेची स्थापना _____ साली झाली.

- அ) १९७० ப) १९७२ க) १९७१ ட) १९७३

Seat No.	
---------------------	--

M.P. Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Sports Medicine and Physiotherapy (Paper – XV)

Day and Date : Monday, 5-5-2014

Max. Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** 1) All questions are **compulsory**.
2) Candidates who intend to write answer in the **Marathi** are advised to read the original question in **English**.

2. Answer the following question (**any one**) : 10
A) Write the need any importance of sport medicine in sports.
B) Explain the role of electric and heat therapy in sports injuries.
3. Answer the following question (**any one**) : 10
A) Name different types of injuries occurring at shoulder joint and how will you manage them ?
B) State the uses and abuses of ergogenic aid in sports.
4. Answer the following question in brief. 8
A) Explain the types of fracture.
B) Explain the importance of infrared lamp.
5. Answer the following question in brief. 12
A) Massage
B) Muscle cramp
C) Heat stroke.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- अ) क्रीडा क्षेत्रात क्रीडावैद्यक शास्त्राची गरज व महत्व लिहा.
 - ब) क्रीडा दुखापतीमध्ये विद्युत व शोकापचार पद्धतीचे महत्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- अ) खांद्याला होणाऱ्या विविध दुखापतीची नावे लिहा. आणि तुम्ही त्या दुखापती कशा हाताळाल ?
 - ब) क्रीडा क्षेत्रात उत्तेजक पदार्थाचे उपयोग व दुरुपयोग स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. ८
- अ) अस्थिभंगाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - ब) इन्फ्रारेड लॅम्पचे महत्व स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. १२
- अ) मर्दन
 - ब) स्नायू आखडणे
 - क) उष्माघात.
-

Code No. SLR-Z – 2

Seat No.	
---------------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No. _____

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Statistics (Paper No. – II)

Day & Date : Wednesday, 30-4-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No. _____

- Instructions :**
- 1) Question No. 1 should be collected with in **first fifteen** minutes.
 - 2) All questions are **compulsory**.
 - 3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.
 - 4) Simple calculator is **allowed**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following : **10**

1) Statistics is a _____ word.

A) English B) Latin

C) Grees

D) None of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- 2) $3 \text{ Median} - 2 \text{ mean} =$ _____
- A) Range B) Mode
C) Mid point D) S.D.
- 3) The class length of 15–19 is _____
- A) 8 B) 5
C) 4 D) 4.5
- 4) The mid point of the class 90–99 is _____
- A) 90.5 B) 99.5
C) 94.5 D) 95.5
- 5) The median in the following date is _____
(20, 15, 12, 9, 8, 6.5)
A) 9 B) 8
C) 12 D) 10
- 6) The mean in the following data is _____
(53, 73, 78, 45, 50)
A) 60 B) 59.5
C) 59 D) None of these

- 7) _____ is useful for the research work.
- A) History B) Science
C) Statistics D) None of these
- 8) Relationship between two variable is called _____.
- A) Central tendency B) S.D.
C) Co-relation D) None of these
- 9) Sigma scale is called _____ point scale.
- A) 6 B) 5
C) 7 D) None of these
- 10) The most maximum repeated value from the data is known as _____.
- A) mean B) mode
C) median D) percentile

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नांतील योग्य पर्याय निवडा.

- १) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेचा आहे.
- अ) इंग्रजी ब) लॅटीन
क) ग्रीस ड) यापैकी नाही
- २) $3 \times \text{मध्यगा} - 2 \times \text{मध्यमान} =$ _____.
- अ) विस्तार ब) बहुलक
क) मध्य ड) प्रमाण विचलन
- ३) १५-१९ या वर्गांतराचे वर्गांतर मध्य _____ आहे.
- अ) ८ ब) ५
क) ४ ड) ४.५
- ४) ९०-९९ या वर्गांतराचे वर्गांतर _____ आहे.
- अ) ९०.५ ब) ९९.५
क) ९४.५ ड) ९५.५

५) खालील प्राप्तांकाचे मध्यगा किती ?

(२०, १५, १२, ९, ८, ६.५)

अ) ९	ब) ८
क) १२	ड) १०

६) खालील प्राप्तांकावरून मध्यमान काठा

(५३, ७३, ७८, ४५, ५०)

अ) ६०	ब) ५९.५
क) ५९	ड) यापैकी नाही

७) संशोधनासाठी _____ उपयोग आहे.

अ) इतिहास	ब) सायन्स
क) संख्याशास्त्र	ड) यापैकी नाही

८) दोन बाबी मधील संबंध म्हणजे _____

अ) केंद्रीय प्रवृत्ती	ब) प्रमाण विचलन
क) सहसंबंध	ड) यापैकी नाही

९) सिंग्मा स्केल म्हणजे _____ पार्ईट होय.

अ) ६	ब) ५
क) ७	ड) यापैकी नाही

१०) सारणी मध्ये सर्वात अधिकवेळात येणारे पर म्हणजे _____

अ) मध्यमान	ब) बहुलक
क) मध्यगा	ड) शततमक

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Statistics (Paper No. – II)

Day and Date : Wednesday, 30-4-2014

Max. Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are **compulsory**.
 - 2) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.
 - 3) Simple calculator is **allowed**.

2. Answer the following question (**any one**) :

A) Calculate the mean for the following table.

C.I.	F
90 – 94	2
85 – 89	3
80 – 84	5
75 – 79	4
70 – 74	8
65 – 69	7
60 – 64	4
55 – 59	3
50 – 54	8
45 – 49	4
40 – 44	2

N = 50

B) Explain the importance of statistics in Physical Education.

3. Answer the following question (**any one**) : 10
- A) Calculate 40% value for the above table (Q. No. 2).
 - B) What is meant by correlation ? Explain the types of correlation with suitable example.
4. Answer the following question in brief : 8
- A) Measures of central tendency.
 - B) Standard Deviation.
5. Answer the following question in brief : 12
- A) Frequency Polygon
 - B) Hull scale
 - C) Sigma scale.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०

अ) खालील सारणीवरून मध्यमान काढा.

वर्गांतर	वारंवारिता
९० – ९४	२
८५ – ८९	३
८० – ८४	५
७५ – ७९	४
७० – ७४	८
६५ – ६९	७
६० – ६४	४
५५ – ५९	३
५० – ५४	८
४५ – ४९	४
४० – ४४	२
<hr/>	
<u>n = ५०</u>	

ब) संख्याशास्त्राचे शारीरिक शिक्षणामधील महत्व स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०

- अ) प्रश्न क्रमांक दोन (२) मधील सारणीवरून ४०% मुळ्य काठा.
- ब) सहसंबंध म्हणजे काय ? सहसंबंधाचे प्रकार स्पष्ट करा. उदाहरणासहित.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा : ८

- अ) केंद्रीय प्रवृत्तीची परीमाणे.
- ब) प्रमाण विचलन.

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा : १२

- अ) वारंवारिता बहुभुजलिख
 - ब) हल स्केल
 - क) सिंग्मा स्केल.
-

Code No. SLR-Z – 3

**Seat
No.**

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____

For Office Use Only

Seat No. in words _____

Code No.

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)

Management and Supervision of Physical Education and Sports

Day & Date : Saturday, 3-5-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks - _____	Out of _____	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner _____		(Paper - _____)	Code No.

Instructions : 1) Question No. 1 should be collected within **first fifteen** minutes.
2) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Question Paper

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following and write it in the box given : **10**

- 1) In physical education leaders are selected _____
a) Through appointment by authority b) Through elected by the group
c) Both a) and b) d) None of these

DO NOT WRITE HERE

7) Individual and group conference, bulletins and demonstration are the method of

- a) Supervision b) Observation c) Interview d) All of these

8) _____ substance to be used for cleaning of water of swimming pool.

- a) Potassium b) Chlorine c) Calcium d) Magnesium

9) According to _____ office management is the art of guiding the personnel/staff of the office in the use of means appropriate to its environment in order of achieve its specified purpose.

- a) A. S. Brar b) Jesse c) Sears d) Ghosh

10) _____ are the elements of office management.

- a) Office staff b) Office equipment
c) Both a) and b) d) None of these

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडून त्याचे वर्णक्षर प्रश्नासमोरील चौकटीत लिहा. १०

१) शारीरिक शिक्षणात नेतृत्वाची निवड _____ पद्धतीने केली जाते.

- अ) अधिकार मंडळाकडून नेमणूक ब) गटाद्वारे निवड
क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) वरीलपैकी नाही

२) परिणामकारक पर्यवेक्षणाचे _____ हे तंत्र आहे.

- अ) निरीक्षण ब) परिसंवाद क) मुलाखत ड) यापैकी नाही

३) शारीरिक शिक्षणात जनसंपर्काचा हेतू

- अ) संबंधित जनसमुहासोबत योग्य वृत्ती निर्माण करणे
ब) योग्य प्रकल्प आणि इतर सहकार्य/पदतीसाठी सहभाग नोंदविणे
क) वरीलपैकी अ) आणि ब)
ड) कोणतेही नाही

४) _____ ह्या कार्यालयीन व्यवस्थापनाच्या प्रक्रिया आहेत.

- अ) नियोजन कृती ब) संघटन कृती क) नियंत्रण कृती ड) वरील सर्व

५) क्रीडा व्यवस्थापनाचे उद्दिष्टे हे _____ आहे.

- अ) क्रीडा विकासासाठी उपयोजन देणे ब) क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन करणे
क) स्पर्धेत सहभाग धेणे ड) वरील सर्व

६) नेतृत्वासाठी आवश्यक घटक

- अ) बांधिलकी ब) उत्साह क) खात्रीशीरपणा ड) वरील सर्व

७) वैयक्तिक आणि सांघिक परिसंवाद, सूचनाफलक/निवेदन आणि दिग्दर्शन या पद्धती म्हणजे

- अ) पर्यवेक्षण ब) निरीक्षण क) मुलाखत ड) वरील सर्व

८) _____ हे जलतरण तलावातील पाण्याच्या शुद्धीकरणासाठी वापरतात.

- अ) पोटेशियम ब) क्लोरिन क) कॅलशियम ड) मँगेशियम

९) _____ च्या मतानुसार कर्यालयीन व्यवस्थापन म्हणजे एक कला जी ठराविक हेतू प्राप्तीसाठी कर्मचाऱ्यांना योग्य प्रकारे परीस्थितीनुसार मार्गदर्शन करते.

- अ) ए.एस. ब्रार ब) जेस्सी क) सीअस ड) घोष

१०) _____ हे कार्यालयीन व्यवस्थापनाचे घटक आहेत.

- अ) कार्यालयीन कर्मचारी ब) कार्यालयीन साहित्य
क) अ) आणि ब)
- ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)

Management and Supervision of Physical Education and Sports

Day and Date : Saturday, 3-5-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instruction : Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.

2. Answer the following questions (any one) :	10
1) What is leadership ? Discuss the need of student leaders in physical education.	
2) Write meaning of management and explain need of management in physical education with examples.	
3. Answer the following questions (any one).	10
1) Explain duties of good administrator.	
2) How will you construct and maintain Gymnasium Hall ? Explain.	
4. Answer the following in brief.	8
1) Different records and registers in physical education.	
2) Educational importance of swimming pool.	
5. Answer the following in brief.	12
1) Techniques of public relation.	
2) Functions of the supervision.	
3) Management of physical education programme.	

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक). १०
- १) नेतृत्व म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणात विद्यार्थी नेत्याची गरज स्पष्ट करा.
- २) व्यवस्थापनाचा अर्थ लिहून त्याची शारीरिक शिक्षणामध्ये गरज उदाहरणासह लिहा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १०
- १) चांगल्या प्रशासकाचे कर्तव्य स्पष्ट करा.
- २) तुम्ही जिमनॅशियम हॉल कसे बांधाल आणि त्याची निगा कशी ठेवाल स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. ८
- १) शारीरिक शिक्षणातील विविध दफ्तर व नोंदवही.
- २) पोहण्याच्या तलावाचे शैक्षणिक महत्व.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १२
- १) जनता संपर्काची तंत्रे
- २) पर्यवेक्षणाची कार्ये
- ३) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमाचे व्यवस्थापन.

Code No. SLR-Z – 4

Seat No.	
---------------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No.

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Paper – IV : Recreation

Day & Date : Tuesday, 6-5-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No.

- Instructions :** i) Q. No. 1 answer sheet shall be collected within **first fifteen** minutes.
ii) **All** questions are **compulsory**.
iii) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- 1) The purpose of folk dance is

a) pleasure

b) educational event

c) culture

d) above all

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- 2) Recreations are includes
a) House decoration b) Bhajan
c) Picnic d) All first threes
- 3) The importance of recreation is
a) Happiness b) Satisfaction
c) Balanced growth d) Above all
- 4) _____ is the key to successful recreation programme.
a) Clubship b) Leadership
c) Membership d) None of these
- 5) Scouting started India in
a) 1909 b) 1910
c) 1911 d) 1912
- 6) The purpose behind arrangement of camping
a) Management interest b) Completion of syllabus
c) Social service d) None of these
- 7) Recreation is for
a) Handicapped b) Senior citizen
c) Young people d) Above all

- 8) Residential camp plays the role of developing _____ speciality.
- a) Environmental protection b) Co-operation for each other
 c) Recreation d) None of these
- 9) _____ is important for the maximum production ability.
- a) Exercise b) Physically active
 c) Recreation d) Above all
- 10) 'The Theory of Recreation' is studied by
- a) Halls b) Shailer
 c) Comeas d) None of these

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- 1) लोकनृत्याचा हेतु _____ आहे.
 अ) आनंद ब) शैक्षणिक बाब क) संस्कृति ड) वरील सर्व
- 2) मनोरंजनात _____ चा समावेश आहे.
 अ) गृह सजावट ब) भजन क) सहल ड) पहिले तिनही
- 3) मनोरंजनाचे _____ महत्व आहे.
 अ) आनंददायी ब) समाधान
 क) संतुलितवाद ड) वरील सर्व
- 4) करमणुक कार्यक्रमाच्या यशाचे मुळ _____ आहे.
 अ) मंडळसदस्य ब) नेतृत्व क) सदस्यत्व ड) यापैकी नाही
- 5) भारतात स्काऊटिंग _____ साली सुरु झाले.
 अ) 1909 ब) 1910 क) 1911 ड) 1912
- 6) शिबीर आयोजना मागील उद्देश
 अ) व्यवस्थापन अभिरूची ब) अभ्यासक्रम पूर्ती
 क) सामाजिक सेवा ड) यापैकी नाही

7) मनोरंजन _____ साठी असते.

- अ) अपंगासाठी ब) जेष्ठनागरिक करिता
क) तरुण व्यक्ति ड) सर्वासाठी

8) निवासी शिबीर कोणत्या विशेषतेला विकसित करण्याची भूमिका करतो ?

- अ) पर्यावरण संरक्षण ब) एकमेकांचा सहयोग
क) मनोरंजन ड) यापैकी नाही

9) जास्तीत जास्त उत्पादन क्षमतेच्या दृष्टीने _____ महत्वाचे आहे.

- अ) व्यायाम ब) शारीरिक सक्रियता
क) मनोरंजन ड) वरील सर्व

10) मनोरंजन उपपत्तीचे अभ्यासक कोण ?

- अ) हॉल्स ब) शैलर
क) कॉमेस ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Recreation

Day and Date : Tuesday, 6-5-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : 10

- 1) List the agencies of providing recreation and explain any one of them in detail.
- 2) Explain the recreation schemes of organization at rural area and industries.

3. Answer the following question (**any one**) : 10

- 1) Explain the concept and meaning of recreation with the help of examples.
- 2) Why is the recreation important for the life ? Explain it.

4. Answer the following question in brief : 8

- 1) Write on leadership programmes.
- 2) Write on organization of camp.

5. Answer the following question in brief : 12

- 1) Recreation programme for senior citizen.
- 2) Write on recreation programme for Handicapped.
- 3) Latest trends in recreation.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : 10

- 1) मनोरंजनाचा पुरवठा करणाऱ्या संस्थांची यादी करा आणि त्यापैकी एकाची सविस्तर माहिती द्या.
- 2) ग्रामिण भागासाठी आणि औद्योगिक वसाहत याकरिता मनोरंजनाची योजना स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : **10**
- 1) मनोरंजनाची संकल्पना आणि अर्थ उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - 2) जीवनामध्ये मनोरंजन का महत्वाचे आहे स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- 1) नेतृत्व कार्यक्रम लिहा.
 - 2) शिबीराचे आयोजनावर माहिती लिहा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- 1) जेष्ठ नागरिकासाठी मनोरंजन कार्यक्रम.
 - 2) अपंगासाठी मनोरंजन कार्यक्रमावर लिहा.
 - 3) मनोरंजनाचा आधुनिक प्रवाह.
-

Code No. SLR-Z – 5

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No.

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper– V : Kinesiology

Day & Date : Tuesday, 29-4-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No.
Signature of Examiner			

Instructions : i) All questions are compulsory.
ii) The candidates should read the original questions in English.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 30 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

i) Hinge joint is an example of

- a) knee joint
c) both a and b

- b) elbow joint
d) none of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- ii) Planter flexion movement occurs from _____ joint.
- a) shoulder joint b) knee joint
c) wrist joint d) ankle joint
- iii) Elevation movement occurs from _____ joint.
- a) Elbow joint b) Wrist joint
c) Shoulder girdle d) Ankle joint
- iv) The derivation of the kinesiology is from _____ words.
- a) India b) Japan
c) America d) Greek
- v) The strongest bone in human body is
- a) Femur b) Carpal
c) Ulna d) None of these
- vi) Study of bones is called
- a) osteology b) myology
c) anthropometry d) none of these
- vii) Neck joint is an example of
- a) wrist joint b) knee joint
c) shoulder joint d) pivot joint

viii) Dorsi flexion movement occurs from _____ joint.

a) Ankle	☐	b) Shoulder	☐
c) Hip	☐	d) Wrist	☐

ix) The movable joint has _____ types.

a) 3	☐	b) 6	☐
c) 7	☐	d) 2	☐

x) Hinge joints are found in

a) Ankle	☐	b) Wrist	☐
c) Knee	☐	d) Shoulder	☐

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

i) बिजागरीच्या सांध्याचे _____ उदाहरण आहे.

अ) गुडध्याचा सांधा	☐	ब) कोपन्याचा सांधा	☐
क) अ आणि ब दोन्ही	☐	ड) यापैकी नाही	☐

ii) प्लॅटर फ्लेक्शन हि हालचाल _____ सांध्यातून होते.

अ) खांद्याचा सांधा	☐	ब) गुडध्याचा सांधा	☐
क) मनगटाचा सांधा	☐	ड) घोट्याचा सांधा	☐

iii) इलेवेशन हि हालचाल _____ सांध्यातून होते.

अ) कोपन्याचा सांधा	☐	ब) मनगटाचा सांधा	☐
क) शोल्डर गिल्स	☐	ड) घोट्याचा सांधा	☐

iv) किंसिअॉलॉजी हा शब्द _____ देशातून आला आहे.

अ) भारत	☐	ब) जापान	☐
क) अमेरिका	☐	ड) ग्रीक	☐

v) मानवाच्या शरीरातील सर्वांत मजबूत हाड _____ आहे.

अ) मांडीचे हाड

ब) मनगटाचे हाड

क) अल्ना

ड) यापैकी नाही

vi) हाडांचा अभ्यास म्हणजे _____

अ) अस्थिसंस्था

ब) स्नायूसंस्था

क) मानवशास्त्र

ड) यापैकी नाही

vii) मानेचा सांधा हे _____ सांध्याचे उदाहरण आहे.

अ) मनगट सांधा

ब) गुडध्याचा सांधा

क) खांद्याचा सांधा

ड) खुंटीचा सांधा

viii) डॉर्सी फ्लेक्शन हि हालचाल _____ सांध्यातून होते.

अ) घोटा

ब) खांदा

क) कटिबंध

ड) मनगट

ix) चल सांध्याचे प्रकार _____ आहेत.

अ) 3

ब) 6

क) 7

ड) 2

x) बिजागरीचा सांधा _____ येथे पाहण्यास मिळतो.

अ) घोटा

ब) मनगट

क) गुडघा

ड) खांदा

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper – V : Kinesiology

Day and Date : Tuesday, 29-4-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**). 10

- i) Define Kinesiology. Explain the importance, scope, aims and objectives.
- ii) Write the movements possible in shoulder joint.

3. Answer the following question (**any one**). 10

- i) Explain the movements occurring in Ankle joint.
- ii) Explain the structural classification of joints.

4. Answer the following question in brief. 8

- i) Muscles of Elbow joint.
- ii) Explain the postural deformities.

5. Answer the following question in brief. 12

- i) Types of muscular contractions.
- ii) Explain the movements occurring Wrist joint.
- iii) Efficient movement.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 10

- i) शरीरगतीशास्त्राची व्याख्या करा. गतीशास्त्राचे महत्व, व्याप्ती, ध्येय व उदिष्टे स्पष्ट करा.
- ii) खांद्याच्या सांध्यात होणाऱ्या हालचाली स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) घोट्याच्या सांध्यात होणाऱ्या हालचाली स्पष्ट करा.
 - ii) सांध्याचे रचनात्मक वर्गीकरण स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- i) कोपन्याच्या सांध्यातील स्नायू.
 - ii) शरीरधारणेतील दोष स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- i) स्नायू आकुंचनाचे प्रकार.
 - ii) मनगटाच्या सांध्यातील हालचाली स्पष्ट करा.
 - iii) कार्यक्षम हालचाल.
-

Code No. SLR-Z – 6

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No. _____

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014

Paper – VI : PHYSICAL EDUCATION

Biomechanics

Day & Date : Friday, 2-5-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
Signature of Examiner		(Paper - _____)	Code No. _____

Instructions : 1) Question No. 1 will be collected within 15 minutes.
2) All questions are compulsory.
3) The candidates should read the original question in English.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

1) Duration is a measure of _____

a) Distance b) Displacement c) Force

d) Time

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

2) Newton's second law of motion is also known as _____

- a) Law of Inertia
- b) Law of Action Reaction
- c) Law of Acceleration
- d) Law of Gravitation

3) The term motion and rest are studied under _____

- a) Biochemistry
- b) Anatomy
- c) Biomechanics
- d) None of the above

4) On set command the sprinter is in _____

- a) Stable equilibrium
- b) Unstable equilibrium
- c) Neutral equilibrium
- d) None of the above

5) "Speed" is indicated in _____

- a) Km/sec²
- b) cm/hour
- c) Newton
- d) Km/hr.

6) Every action there is equal and opposite reaction is _____

- a) Newton's Ist law
- b) Newton's II law
- c) Newton's III law
- d) None of the above

7) The formula for calculating force _____

- a) ma
- b) mgh
- c) $\frac{D}{f}$
- d) None of the above

- 8) In which type of level is most elevation of arm _____ []
a) Third class b) Second class
c) First class d) None of the above

9) The forces acting on a runner near the end of race are _____ []
a) Strength b) Friction
c) Air resistance d) All of the above

10) An athlete covering 100 m distance in 10 seconds run at a speed of _____ []
a) 10 m/s b) 100 m/s
c) 20 m/s d) 1000 m/s

मराठी रूपांतर

१. अचूक पर्याय निवडा : १०

६) क्रिया प्रतिक्रिया हा _____ नियम.

- अ) न्यूटनचा पहिला नियम
- ब) न्यूटनचा दुसरा नियम
- क) न्यूटनचा तिसरा नियम
- ड) वरीलपैकी काही नाही

७) बल (पोर्स) काढण्याचे सूत्र _____ आहे.

- अ) ma
- ब) mgh
- क) $\frac{D}{f}$
- ड) वरीलपैकी एकही नाही

८) पसरलेले हात हे _____ या तरफेच्या प्रकारामध्ये मोडते.

- अ) तरफेचा ३ रा प्रकार
- ब) तरफेचा दुसरा प्रकार
- क) तरफेचा १ ला प्रकार
- ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

९) एखाद्या रनरला (ॲशलेटला) शर्यत पूर्ण करताना शर्यतीच्या शेवटी _____ बाबी परिणाम करवात.

- अ) ताकद
- ब) घर्षण
- क) हवेचा प्रतिरोध
- ड) वरील सर्व

१०) एखादा ॲथलेट 100m अंतर 10 सेकंदात पळतो तेव्हा त्याच्या पळण्याचा वेग _____ असतो.

- अ) 10 मि./सेकंद
- ब) 100 मि./सेकंद
- क) 20 मि./सेकंद
- ड) 1000 मि./सेकंद

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014
Paper – VI : PHYSICAL EDUCATION
Biomechanics

Day and Date : Friday, 2-5-2014 Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are **compulsory**.
2) The candidates should read the original question in **English**.

2. Answer the following (**any one**) : **10**
 - 1) Explain types of lever with example.
 - 2) Explain centripetal and centrifugal force.
3. Answer the following (**any one**) : **10**
 - 1) Explain principles of equilibrium with suitable examples.
 - 2) Explain staddle role technique in high jump.
4. Answer the following question in brief : **8**
 - 1) Write need and importance of biomechanics.
 - 2) Write meaning of Kinanthropometry.
5. Answer the following questions in brief : **12**
 - 1) Write application of friction in sports.
 - 2) Write Newton's law of motion.
 - 3) Write mechanical principle of any one skill from your specialization.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) तरफ म्हणजे काय ते उदाहरणासह स्पष्ट करा ?
 - २) केंद्रोत्सारी व केंद्राभिगामीबल काय ते स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) समतोलाची तत्वे उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - २) उंच उडी मधील स्टॅंडल रोल तंत्र काय ते लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) खेळामध्ये खेळ खेळत असताना घर्षज कसे होते ते लिहा.
 - २) किनथ्रोपोमेट्री म्हणजे काय ? ते लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) समतोलाची तत्वे उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - २) न्यूटनचे गतीविषयक नियम लिहा.
 - ३) तुम्ही निवडलेल्या विशेष खेळामधील कोणत्याही एका कौशल्याची यांत्रिक तत्वे लिहा ?
-

Code No. SLR-Z – 8

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____	Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____		Code No.

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014

Paper – VIII : PHYSICAL EDUCATION

Science of Coaching in Sports and Games

Day & Date : Wednesday, 7-5-2014

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No.
Signature of Examiner			

Instructions : i) All questions are **compulsory**.

ii) Answer to Q. No. 1 will be collected **15 minutes**.

iii) Candidates who intend to write in **Marathi** should read the **English** version.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternate :

10

i) Olympic training plan require

--

- a) One year b) Four years c) Six months d) One week

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

- ii) One of the annual training plan is a) Micro b) Off season
 c) Timing d) Speed
- iii) Force formula is a) mv^2 b) ma
 c) mgh d) RA
- iv) Qualities of a good coach is a) Master over the skill b) Bluffing
 c) Writing d) Reading
- v) mgh formula is related to a) Potential energy b) Kinetic energy
 c) Force d) Speed
- vi) Intelligence way of putting the skill into the opponent is a) Technique b) Tactics
 c) Strategy d) Fitness
- vii) Method and pattern of playing the game is called a) Strategy b) Technique
 c) Tactics d) Strength

viii) Fasbury flop is related to

a) Long Jump	b) Pole vault
c) High Jump	d) Shot put

ix) Newton's III law of motion is

a) Velocity	b) Projectile
c) Action and reaction	d) Time

x) Javelin is falling from air to earth why ?

a) Acceleration	b) Gravitational force
c) Time	d) Friction

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

1) ऑलम्पीक प्रशिक्षण काल

a) एक वर्ष	b) चार वर्ष
c) सहा महिने	d) एक सप्ताह

2) हा एक वार्षिक प्रशिक्षण आराखड्याचा घटक आहे.

a) मायक्रो	b) ऑफ सिङ्गन
c) टायमिंग	d) स्पीड

3) बलाचे सूत्र

a) mv^2	b) ma
c) mgh	d) RA

4) मार्गदर्शकाचे गुणवैशिष्ट्ये

a) कौशल्यावर प्रभुत्व	b) खोटे बोलणे
c) लिखाण	d) वाचणे

5) mgh सूत्र _____ शी संबंधीत आहे.

a) स्थितीज उर्जा	b) गतीज उर्जा
c) बल	d) वेग

6) प्रतिस्पर्धावर बुद्धीच्या सहाय्याने कौशल्य वापरणे _____ याला म्हणतात.

A large, empty rectangular box with a black border, designed for children to draw or write in.

7) खेळ खेळ्याच्या पद्धतीला _____ म्हणतात.

1

8) फॉसबेरी फ्लॉप _____ शी संबंधीत आहे.

1

9) न्यूटनचा गतीविषयक तिसरा नियम

A large, empty rectangular box with a black border, intended for children to draw or write in.

- a) संवेग
 - b) प्रक्षेपण
 - c) क्रिया-प्रतिक्रिया
 - d) वेळ

10) भालाफेक हवेतून जमिनीवर पडतो कारण

1

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2014
Paper – VIII : PHYSICAL EDUCATION
Science of Coaching in Sports and Games

Day and Date : Wednesday, 7-5-2014

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : i) All questions are **compulsory**.
ii) Candidates who intend to write in **Marathi** should read the **English** version.

2. Answer the question (any one) :	10
i) Define sports coaching and explain its need and importance.	
ii) Explain the duties and qualities of a coach.	
3. Answer the question (any one) :	10
i) Define technique and tactics and explain the training method for developing technique.	
ii) Explain the scientific principles involved in straddle role technique in High Jump.	
4. Answer the following questions in brief :	8
i) Principles of coaching.	
ii) Principles of planning.	
5. Answer the following questions in brief :	12
i) Off season	
ii) Projectile	
iii) Newton's laws of motion.	

मराठी रूपांतर

- २. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :** **10**
- १) खेळ मार्गदर्शनाचा अर्थ सांगुन, त्याचे गरज व महत्व स्पष्ट करा.
 - २) मार्गदर्शकाचे कार्य व गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :** **10**
- १) तंत्र आणि युक्तीचा अर्थ सांगुन, खेळात तंत्र सुधारण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.
 - २) उंच उडीतील स्ट्रॉडल रोल प्रकारातील शास्त्रीय तत्वे स्पष्ट करा.
- ४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :** **8**
- १) मार्गदर्शनाची तत्त्वे.
 - २) नियोजनाची तत्त्वे.
- ५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :** **12**
- १) ऑफ सिझन
 - २) प्रक्षेपण
 - ३) न्यूटनचे गतीविषयक नियम.
-

Code No. SLR-Z – 9

Seat No.	
-------------	--

Signature of Jr. Supervisor

Seat No. _____ Centre _____	For Office Use Only
Seat No. in words _____	Code No. _____

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014

PHYSICAL EDUCATION

Psychology of Sports (Paper – IX)

Day & Date : Monday, 28-4-2014

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Day & Date _____	Language of Answer _____
Examination _____	Paper No. _____
Subject _____	Section _____

Marks -	Out of	Examination _____	For Office Use only
		(Paper - _____)	Code No. _____
Signature of Examiner			

- Instructions :**
- 1) Question No. 1 will be collected within 15 minutes.
 - 2) All questions are compulsory.
 - 3) The candidates who intend to write the answer in Marathi are advised to read the original questions in English.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

10

- 1) According to Watson Psychology is a science of
 - a) behaviour
 - b) personality
 - c) individual difference
 - d) none of these

P.T.O.

DO NOT WRITE HERE

2) _____ is a psychological and physical condition that cause one to expend effort to satisfy needs and want.

- a) Emotion
- b) Motivation
- c) Anxiety
- d) None of these

3) The sensations have been classified into _____ separate types.

- a) one
- b) two
- c) three
- d) five

4) The response first occurs in the form of _____ and than perception.

- a) Emotion
- b) Motivation
- c) Anxiety
- d) Sensation

5) _____ involving individuals and team are full of stress encounters.

- a) Sport competitions
- b) Sport management
- c) Both a and b
- d) None of these

6) _____ is those motivation that arises from striving needs and requirements imposed by the environment.

- a) Internal motivation
- b) Extrinsic motivation
- c) Both a and b
- d) None of these

7) Cattell prove his personality definition in _____ year.

- a) 1950
- b) 1960
- c) 1970
- d) 1980

मराठी रूपांतर

- १०
- ## १. अचूक पर्याय निवडा :
- १) वॅट्सनंच्या मते मानसशास्त्र म्हणजे _____ चे शास्त्र होय.
-
अ) वर्तुणूक	ब) व्यक्तिमत्व
क) व्यक्तिभेद	ड) यापैकी नाही
- २) _____ म्हणजे मानसशास्त्रीय आणि शारीरिक स्थिती की ज्यामुले व्यक्ती आपले प्रयत्न सुरक्षिततेसाठी व गरजापुर्तीसाठी वाठवतो.
-
अ) भावना	ब) प्रेरणा	क) चिंता	ड) यापैकी नाही
- ३) संवेदनाचे _____ प्रकारात वर्गीकरण केले आहे.
-
अ) एक	ब) दोन	क) तीन	ड) पाच
- ४) प्रतिक्रिया ही सर्वप्रथम _____ स्वरूपात आढळते आणि त्यानंतर अवबोध होतो.
-
अ) भावना	ब) प्रेरणा	क) चिंता	ड) संवेदना
- ५) _____ मध्ये वैयक्तीक आणि सांघीक दबावाचा सामना करतात.
-
अ) क्रीडा सपर्धे	ब) क्रीडा व्यवस्थापन
क) अ आणि ब	ड) यापैकी नाही

६) _____ प्रेरणा ही निसर्गाने लादलेल्या गरजा व आवश्यकते पासून निर्माण होते.

७) कॅटल यांनी व्यक्तीमत्वाची व्याख्या _____ या साली सिद्ध केली.

- அ) १९५० ப) १९६० க) १९७० ட) १९८०

८) बक्षिसे, शिष्यवृत्ति हे _____ अंतर्गत येते.

- अ) प्रेरणा ब) भावना क) चिंता ड) वरिल सर्व

९) मानसशास्त्र हे _____ चे शास्त्र आहे.

१०) _____ हे खेळाईच्या वर्तणुकीशी संबंधीत आहे.

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2014
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IX : Psychology of Sports

Day and Date : Monday, 28-4-2014

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are **compulsory**.
 - 2) The candidates who intend to write the answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.

2. Answer the following question (**any one**) : 10

- 1) Define personality. Explain personality difference among the players of various sports with the help of personality traits.
- 2) 'Most top performance agree that getting into right mental shape is as important as physical condition' illustrate this statement keeping in view the importance of sport psychology.

3. Answer the following question (**any one**) : 10

- 1) How and why is the study of sensation and perception important for coaches ? Explain.
- 2) Define motivation. Explain the role of moving in physical activities of a sportsman.

4. Answer the following questions in brief : 8

- 1) Stress
- 2) Factors affecting on motor learning.

5. Answer the following questions in brief : 12

- 1) Role of Heredity and Environment in sports achievement.
- 2) Reward and punishment.
- 3) Role of memory in physical activity.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०

- १) व्यक्तिमत्वाची व्याख्या लिहा. वेगवेगळ्या खेळामधील खेळांडूच्यामध्ये व्यक्तिमत्वाची विविधता असते ते गुणतत्वांच्या आधारे स्पष्ट करा.
- २) ‘शारीरिक स्थिती प्रमाणेच मानसिक स्थिती योग्य हपी’ असे अत्युच्च पातळी गाठणोर खेळांडू मान्य करतात. क्रीडा मानसशास्त्राचे महत्त्व लक्षात घेवून वरील विधान सोदाहरण स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०

- १) संवेदना आणि अवबोध यांच्या अभ्यासाचे महत्व विशद करून मार्गदर्शकास का व कसे आहे स्पष्ट करा.
- २) प्रेरणेची व्याख्या सांगा खेळांडूच्या शारीरिक वृत्तीत प्रेरणाचा कार्यभार स्पष्ट करा.

४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८

- १) ताण
- २) कारक अध्ययनावर परिणाम करणारे घटक.

५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२

- १) क्रीडा नैपुण्य संपादनात अनुवंशिकता व वातावरण यांचे योगदान.
- २) पारितोषिक आणि शिक्षा.
- ३) स्मरणाची शारीरिक कृतीतील भूमिका.
